

Instytut Pamięci Narodowej - Białystok

<https://bialystok.ipn.gov.pl/pl1/aktualnosc/184840,Wyklad-Marka-Gajewskiego-Policja-Panstwowa-w-województwie-białostockim-w-latach-.html>
23.04.2024, 08:40

Wykład Marka Gajewskiego „Policja Państwowa w województwie białostockim w latach 1919-1939” - Supraśl, 12 maja 2023

12 maja 2023 w Bibliotece Miejskiej w Supraślu Marek Gajewski z Oddziału Instytutu Pamięci Narodowej w Białymstoku wygłosił wykład historyczny „Policja Państwowa w województwie białostockim w latach 1919-1939”. Jest to autor m.in. publikacji: „Granatowi żołnierze. Album biograficzno-fotograficzny o funkcjonariuszach Policji Państwowej woj. białostockiego 1919-1939”.

Na 607 stronach Marek Gajewski pomieścił ponad 2600 biogramów ludzi, którzy służyli i pracowali przed wojną w białostockiej policji. Województwo białostockie II Rzeczypospolitej było większe od dzisiejszego województwa podlaskiego, bo obejmowało nie tylko powiaty ostrołęcki i ostrowski, ale także utracone po II wojnie światowej: grodzieński i wołkowyski. Zostało utworzone w sierpniu 1919 r., ale na przykład wschodnie powiaty przyłączono dopiero w lutym 1921 r. Graniczyło z Prusami Wschodnimi i Litwą, a okalały je województwa: warszawskie, lubelskie, poleskie, nowogródzkie i wileńskie.

Fragment z publikacji Marka Gajewskiego:

Powierzenie Policji Państwowej obowiązku ochrony najważniejszych dóbr materialnych współobywateli było w okresie II Rzeczypospolitej dowodem specjalnego zaufania jakim społeczeństwo obdarzyło jej funkcjonariuszy. Dla prawidłowego wykonywania powierzonych czynności służbowych przyznano im wyjątkowe uprawnienia, jakich nie posiadał zwykły obywatel państwa. Szczegółowych przepisów prawnych regulujących każdorazowo tok służbowego i pozasłużbowego życia polskiego policjanta było przed wojną tak wiele, jak wiele stawianych było mu jednocześnie wymagań.

W zwykłej codziennej pracy policyjnej każdy funkcjonariusz postępować musiał zgodnie z moralnym kodeksem specyficznych przykazań służbowych, spośród których najważniejszymi były:

- 1. „Honor i Ojczyzna – oto hasła, którymi w życiu Twoim masz się kierować’,*
- 2. „Ojczyzna powierzyła Ci broń i oczekuje, że będziesz Jej godny”,*

3. *„W wystąpieniach przeciw wrogom Ojczyzny bądź bezwzględny, pamiętaj jednak, że dobry żołnierz gardzi okrucieństwem „„*

4. *„Rozkazów przełożonych słuchaj bezwzględnie, bądź wzorem dla podwładnych, którzy Cię pilnie obserwują „„*

5. *Pamiętaj, że jesteś żołnierzem, nie zaniedbuj ćwiczyć się w żołnierskiej sprawności i ucz się ciągle, pamiętając o tym, że obywatele widzą w Tobie człeka, który musi wiedzieć wszystko.*